

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS TZAV • MAAMAR 12

והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה...

“E Ele Agitará a Mão sobre o Rio”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/tzav/12/

1 והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים (בישעיה ס"י י"ב) הנה ים סוף הוא בחיי מלכות דאצילות

“E Ele moverá Sua mão sobre o rio com a força de Seu vento e o dividirá em sete riachos” (Isaías, capítulo 12). Ora, o Mar de Juncos (Yam Suf) é o nível de Malchut (soberania) de Atsilut,

שהיא בחיי דבור העליון שהדבור הוא סופא דכל דרגין שבדבר ה' שמים נעשו וכל העשרה מאמרות הם המשכות מע"ס [מעשר ספירות] דאצילות ומתלבשים באותיות הדבור יהי אור הוא ההמשכה מבחי' חכמה כו'

que é o nível da fala suprema; pois a fala é “o fim (sofa) de todos os níveis”, uma vez que “pela palavra de D'us foram feitos os céus”. E todos os Dez Enunciados são emanações das Dez Sefirot de Atsilut, revestidas nas letras da fala: “Haja luz” é a emanação do nível de Chochmá (sabedoria), etc.

והדבור הוא מעלים ומכסה על אור ההמשכה. כמו עד"מ באדם הנה אותיות הדבור הם כלי להשכל והמדות שהם נמשכים ומתלבשים בו.

Mas a fala oculta e encobre a luz que é emanada. Como, por exemplo, no ser humano: as letras da fala são um recipiente para o intelecto e os atributos emocionais (midot), que são atraídos para dentro dela e nela se revestem.

אך מ"מ האותיות הם מעלימים על השכל שבתוכן ומצפינים אותו בתוכן שהרי הקטן אף שמכין כל האותיות והתיבות ואומרן היטב עכ"ז [עם כל זה] אינו מבין כלל ההשכלה שבתוך האותיות רק מי שהוא עצמו חכם מקודם

No entanto, as letras ocultam o intelecto que há dentro delas e o escondem em seu interior. Pois uma criança pequena, embora reconheça todas as letras e palavras e as pronuncie bem, ainda assim não compreende absolutamente o conceito contido nas letras; somente quem já é sábio por si mesmo

אזי מבין מתוך האותיות כו' אבל מהות האותיות עצמן הוא בחי' העלם לגבי מהות השכל והמדות.

então compreende a partir das letras, etc. Mas a essência das próprias letras é um nível de ocultação em relação à essência do intelecto e dos atributos emocionais.

2 ולכן למעלה שהתהוות החכמה דבי"ע הוא רק מן הדבור עליון ולא כמו במשל שהלומד הוא חכם מקודם.

Portanto, acima, visto que a Chochmá de Beríá, Yetsirá e Assiá vem a existir somente da fala superior, e não como na analogia, em que o estudioso já é sábio de antemão,

הרי א"כ הדבור והאותיות דמלי דאצי" הם מעלימין ומצפינין על החב"ד [החכמה בינה ודעת] והמדות דאצילות המתלבשים בהדבור שלא יתגלה כלל בבריא

segue-se, então, que a fala e as letras de Malchut de Atsilut ocultam e encobrem a Chochmá, a Biná e o Daat, bem como os atributos emocionais de Atsilut que estão revestidos na fala, de modo que nada disso seja revelado em Beríá,

כי אם איזו הארה מועטת מאד כמו בחי' האור הנמשך ע"י השערות כו' (ועמ"ש מזה בד"ה שניך כעדר הרחלים) וזהו ענין ים שנקרא עלמא דאתכסיא.

exceto por um tênue resplendor, como o nível da luz que é atraída por meio dos cabelos etc. (e veja o que está escrito a respeito disso no discurso que começa com "Teus dentes são como um rebanho de ovelhas"). E esse é o sentido de "mar", chamado "o mundo oculto" (alma de'iskasya).

א"נ [אי נמי] מה שהדבור נקי העלם היינו לפי שמה שנמשך מהשכל ומתלבש בהדבור זהו רק חיצוניות השכל

Outra explicação: o motivo pelo qual a fala é chamada ocultação é que aquilo que é atraído do intelecto e revestido na fala constitui apenas a dimensão exterior do intelecto (chitsoniyut),

אבל פנימי' [פנימיות / פנימית] השכל א"א להתגלות כלל באותיות ודבור כו' (וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ כי ביום הזה יכפר).

mas a dimensão interior do intelecto (pnimiyut) não pode de modo algum ser revelada em letras e fala etc. (como é explicado em outro lugar, na explicação do versículo "Pois neste dia ele expiará").

וענין קריעת ים סוף היינו שמאתכסיא נעשה אתגליא דהיינו שלא יסתיר הדבור עליון על האורות עליונים המלובשים בו

E o sentido da abertura do Mar dos Juncos é que o oculto (iskasya) se torna revelado (isgalya); isto é, que a fala superior deixe de ocultar as luzes superiores que estão revestidas nela,

שהם השכל והמדות עד"מ שהם ע"ס [עשר ספירות] דאצילות כ"א שיתגלה ממש לנשמות דבריאה ג"כ כמו שהוא הגילוי באצילות.

que são, por analogia, o intelecto e os atributos emocionais, isto é, as Dez Sefirot de Atsilut; mas, ao contrário, que sejam efetivamente reveladas também às almas de Beriá, tal como são reveladas em Atsilut.

3 ולהיות שענין קי"ס [קריעת ים סוף] הוא התחברות הבריאה עם האצ"י ממש בלי פרסא ומסך המפסיק כו' לכן נקרע הים ליי"ב קרעים כי

E como a abertura do Mar dos Juncos é a união de Beriá com Atsilut propriamente dito, sem a partição (parsa) e a cortina divisória, etc., por isso o mar se abriu em doze partes. Pois

הנה השבטים הם בבריאה ושם הם י"ב בחי' בכלל. וכן המלאכים דבריאה הן י"ב בקר והים עליהם מלמעלה.

de fato, as tribos estão em Beriá e ali constituem, em termos gerais, doze níveis. Do mesmo modo, os anjos de Beriá são os “doze bois”, “e o mar estava sobre eles, por cima”.

עם היותן דרך כלל ארבע מחנות שכינה מיכאל גבריאל רפאל אוריאל. וכמ"ש ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.

Embora, em termos gerais, sejam os quatro acampamentos da Shechiná — Michael, Gavriel, Refael e Uriel —, conforme está escrito: “E dali se divide e se torna quatro cabeças”,

מ"מ כל א' מתחלק לשלש כמו י"ב שבטים שהיו ד' דגלים וכל דגל יש בו ג' שבטים. והוא כמו ביד יש ג' פרקין וכן ברגל (וכמ"ש בזהר פ' ויחי דרמ"א ע"א).

ainda assim, cada um se divide em três, como as doze tribos, que formavam quatro estandartes, cada estandarte com três tribos. E isso se assemelha à mão, que tem três articulações, e assim também à perna (conforme está escrito no Zohar, Parshas Vayechi, fólho 241a).

והנה הגם שהשבטים עצמן הם בבריאה מ"מ שרשן ומקורן י"ב גבולי אלכסון דז"א דאצ"י (וכמ"ש במ"א סד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים ובביאור ע"פ יהודה אתה).

Ora, embora as próprias tribos estejam em Beriá, sua raiz e fonte, não obstante, são os doze limites diagonais (gevulei alachson) de Zeir Anpin de Atsilut (conforme explicado em outro lugar, no final do discurso que começa “E eis que estávamos atando feixes”, e na explicação do versículo “Yehudá, tu”).

ולכן קי"ס [קריעת ים סוף] שהוא חיבור ועליית הבריאה באצילות הי"ז [הרי זה] התחברות ועליית הי"ב שבטים דבריאה בי"ב גבולי אלכסון דז"א דאצי" (ועמ"ש ע"פ וירד הגבול)

Portanto, a abertura do Mar dos Juncos, que é a união e ascensão de Beriá a Atsilut, é a união e ascensão das doze tribos de Beriá aos doze limites diagonais de Zeir Anpin de Atsilut (e veja o que está escrito sobre o versículo "E o limite descera");

ולכן נקרע הים ליי"ב גזרים שכל שבט ושבט במסילתו יכוין כל חד לפום שיעורא דיליה (וכמ"ש בד"ה אלה פקודי המשכן בפ"י ששם עלו שבטים שבטי יה כו):

e por isso o mar se abriu em doze trechos, para que cada tribo, em seu próprio caminho, dirigisse [sua intenção], "cada um segundo a sua medida" (conforme explicado no discurso que começa "Estes são os registros do Mishkan", na explicação de "Pois ali subiram as tribos, as tribos de D'us", etc.).

4 ב וכל זה הוא ענין קריעת ים סוף שהוא בבחי' הדבור עליון. דהיינו שלא יעלים הדבור והאותיות כו.

2. E tudo isso diz respeito à abertura do Mar dos Juncos, que está no nível da fala superna; isto é, que a fala e as letras não ocultem etc.

אמנם לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב והניף ידו על הנהר והענין כי הנה קי"ס [קריעת ים סוף] היה צ"ל כדי שיוכל להיות אח"כ קבלת התורה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ' בתרא דפסחים דקי"ח ע"א בפ"י הים ראה ויננס ההרים רקדו.

No entanto, sobre o Tempo Vindouro está escrito: "Ele agitará Sua mão sobre o rio". A explicação é que a abertura do Mar dos Juncos precisava ocorrer para que, depois, pudesse haver o recebimento da Torá, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, no último capítulo de Pesachim, fôlio 118a, ao explicar "O mar viu e fugiu": "Os montes dançaram".

ההרים רקדו קאי על מתן תורה כו' כי עיקר ענין קיום המצות הוא שע"ז ממשיכים שיהיה גילוי אור א"ס למטה בבי"ע כמו שמתגלה בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות אשר שם איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד.

"Os montes dançaram" refere-se à Entrega da Torá etc. Pois o ponto essencial do cumprimento das mitsvot é que, por meio delas, fazemos descer uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof) abaixo, em Beriá, Yetsirá e Assiá, tal como ela se revela nas Dez Sefirot de Atsilut, onde "Ele e Suas forças vitais são um; Ele e Seus recipientes são um".

משא"כ בבי"ע שהם עולמות הנפרדים בבחי' יש ודבר נפרד וע"י המצות שהם רמ"ח אברים דמלכא ממשיכים

Isso não ocorre assim em Beriá, Yetsirá e Assiá, que são mundos separados, no nível de algo (yesh), uma existência separada. E, por meio das mitsvot, que são “os 248 membros do Rei”, fazemos descer

גילוי יחוד עליון שבאצילות שיהיה מתגלה עד"ז ממש גם בבי"ע (וכמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' בראשית בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים ובד"ה משה ידבר)

a revelação da unidade superna que existe em Atsilut, para que ela também se revele exatamente da mesma maneira em Beriá, Yetsirá e Assiá (como é explicado em Torah Ohr, Parshas Bereishis, na explicação do versículo “Pois, assim como os novos céus”, e no discurso que começa com “Moshe falava”).

ולכן היה צ"ל תחלה קי"ס [קריעת ים סוף] שהוא ענין בקיעת הפרסא המפסקת בין אצ"י לבריאה עד שבני"י [שבני ישראל] הלכו ביבשה בתוך הים ועי"ז היה יכול להיות אח"כ קבלת התורה שמאצילות יומשך הגילוי בבי"ע.

Portanto, primeiro precisava haver a abertura do Mar dos Juncos, que consiste na ruptura da partição que separa Atsilut de Beriá, de modo que os filhos de Israel caminhamos em terra seca no meio do mar; por meio disso, pôde haver depois o recebimento da Torá, para que a revelação descesse de Atsilut a Beriá, Yetsirá e Assiá.

5 והנה ענין מ"ת [מתן תורה] הוא היום לעשותם בקיום המצות בפועל ממש ותלמוד תורה כנגד כולם. ולמחר לקבל שכרם היינו לע"ל [לעתיד לבוא] והוא ענין התגלות פנימית התורה וטעמי מצות וכדפרש"י [וכדפירש רש"י / וכדפירוש רש"י] ע"פ ישקני מנשיקות פיהו

Ora, a Entrega da Torá é “hoje para cumpra-los”, mediante o cumprimento efetivo das mitsvot, e “o estudo da Torá equivale a todas elas”. E “amanhã, para receber sua recompensa” refere-se ao Tempo Vindouro; trata-se da revelação da dimensão interior (pnimiyut) da Torá e dos motivos das mitsvot, como Rashi explica sobre o versículo: “Que ele me beije com os beijos de sua boca”.

וזהו ג"כ ענין משיח שנאמר בו הנה ישכיל עבדי ירום ונשא כו' היינו מאברהם ויצחק כו'

E esta é também a questão de Mashiach, sobre quem foi dito: “Eis que Meu servo será sábio; será exaltado e elevado”, etc., isto é, acima de Avraham e Yitschac, etc.,

עד וגבה מאד אותיות אדם שיהיה למעלה מבחי אדם הראשון ומבחי מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] כמ"ש בספר הגלגולים פי"ט ושם פי" מאדם הראשון אחר שחטא וע' לקמן.

até “e será muito (meod) elevado”: as letras de meod formam Adam, [o que significa] que ele estará acima do nível de Adam, o primeiro homem, e acima do nível de Moshe, nosso mestre, que a paz esteja sobre ele, como está escrito em Sefer HaGilgulim, capítulo 19. E ali isso é explicado como estando acima de Adam, o primeiro homem, depois que pecou. E veja adiante.

6 ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ס"פ בא ור"פ ואתחנן בדף ר"ס ע"ב גבי משה הוי שירותא וכפ' כי תצא דרע"ו סע"ב [סוף עמוד ב] בד"ה כימי צאתך והוא ילמד דעת לכל העם בהשגת פנימית התורה.

E veja o Ramaz (Rabi Moshe Zacuto), no fim da Parashá Bo e no início da Parashá Va'etchanan, no fôlio 260b, a respeito de “Moshe foi o princípio”; e na Parashá Ki Seitzei, fôlio 276, fim do lado b, na passagem que começa “Como nos dias da tua saída”. E ele [Mashiach] ensinará conhecimento a todo o povo, na compreensão da dimensão interior da Torá.

כ"א לפי פשוטו שילמוד תורה הנגלות לנו ולבנינו. אינו מובן איך יוכל האחד לשאת ריבוא רבבות אנשים

Pois, se [fosse] segundo seu sentido simples, que ele ensinará a Torá das “coisas reveladas, [que são] para nós e para nossos filhos”, não se entende como uma só pessoa poderia abarcar miríades e miríades de pessoas;

ועוד והלא אז בתח"ה [בתחיית המתים] יקומו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] גם כל הגדולים שכבר יודעים את כל התורה כו'.

e, além disso, certamente então, na Ressurreição dos Mortos, Moshe, nosso mestre, que a paz esteja sobre ele, se levantará, assim como todos os grandes sábios, que já conhecem toda a Torá, etc.

אלא הענין כי אז יהיה הלימוד בפנימית התורה שארוכה מארץ מדה ויש בה עליות רבות לאין קץ ותכלית.

Mas a explicação é que então o estudo será da dimensão interior da Torá, que é “mais extensa que a terra em medida” e na qual há muitas ascensões, sem fim nem limite.

אך הנה כמו שכדי להיות קבלת התורה בהיום לעשותם היי [היה] צ"ל תחלה קייס [קריעת ים סוף] כך כדי להיות התגלות פנימי [פנימיות / פנימית] התורה לע"ל [לעתיד לבוא] צ"ל והניף ידו על הנהר.

Mas, assim como, para que houvesse o recebimento da Torá no sentido de “hoje para praticá-los”, foi necessário que primeiro ocorresse a abertura do Mar de Juncos, assim também, para que haja a revelação da dimensão interior da Torá no Tempo Vindouro, é necessário que se cumpra “Ele agitará Sua mão sobre o rio”.

7 והוא נהר פרת דכתיב ביה והנהר הרביעי הוא פרת וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] פרק בתרא דבכורות דנ"ה ע"ב הוא דמעיקרא דהיינו בחי' ונהר היוצא מעדן

E este é o rio Perat (Eufrates), sobre o qual está escrito: “E o quarto rio é o Perat”; e nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no último capítulo de Bechorot, fólio 55b: “É aquele desde o princípio”, isto é, o nível de “E um rio sai do Éden”,

והוא בחינת בינה שהיא בחי' מחשבה שלמעלה מהדבור וע"כ נק' נהר שהמחשבה אינה נחה ושוקטת ונמשכת תמיד.

e este é o nível de Biná (entendimento), que é o nível do pensamento, acima da fala. Por isso é chamado “rio”, pois o pensamento não repousa nem fica imóvel, mas flui continuamente.

וע"כ נק' נהר שנמשך תמיד מלשון ונהרו אליו כל הגוים משא"כ הים נק' מקוה המים דקו וקיימו והוא בחי' הדבור כו' וזהו ונהר יוצא מעדן שיוצא ונמשך תמיד מבחי' עדן.

Por isso é chamado nahar (rio), porque flui continuamente, conforme a expressão “e todas as nações fluirão (venaharu) para ele”. Em contrapartida, o mar é chamado “ajuntamento (mikvê) das águas”, pois elas se ajuntam e permanecem imóveis; e este é o nível da fala, etc. E isto é “E um rio sai do Éden”: ele sai e flui continuamente do nível de Éden.

8 והנה המחשבה היא ג"כ בחי' אותיות והם ג"כ רק בחי' לבושי [לבושין / לבושים] לעצם החכמה כמו הדבור אלא שהוא לבוש פנימי יותר

Ora, o pensamento também é o nível das letras, e estas também são apenas vestimentas da essência de Chochmá (sabedoria), como a fala; somente, é uma vestimenta mais interior.

אבל מ"מ הוא ג"כ בחי' לבוש והעלם לגבי עצמיות החי' [החכמה עילאה] ע"ד הנ"ל באותיות הדבור רק שאין ההעלם כמו באותיות הדבור.

Contudo, ainda assim, também é uma vestimenta e um ocultamento em relação à própria essência da Chochmá superior (Chochmá Ilaá), conforme explicado acima a respeito das letras da fala; somente, o ocultamento não é tão [grande quanto] o das letras da fala.

9 ועמ"ש מענין זה בביאור ע"פ ששים המה מלכות גבי ענין פנימית וחיצונית וענין והניף ידו על הנהר כו' היינו שיהיה התגלות עצמיות עדן העליון שלא

E veja o que está escrito sobre esse assunto na explicação do versículo "Sessenta são as rainhas", a respeito da dimensão interior e da exterior. E o sentido de "Ele agitará Sua mão sobre o rio", etc., é que haverá uma revelação da própria essência do Éden superior; não

כמו שנמשך עכשיו בגי' [בגן עדן] ע"י הנהר שהוא ע"י האותיות והאותיות מלבישים ומעלימים ואין זה תפיסת והשגת עצמיות בחי' עדן.

como é atualmente atraído ao Gan Éden por meio do rio, isto é, por meio das letras; e as letras revestem e ocultam, e isso não constitui uma apreensão e compreensão da própria essência do nível de Éden.

10 ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ספ"ה דברכות שעל עדן נאמר עין לא ראתה ושמא תאמר הוא גן הוא עדן תלמוד לומר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן.

Portanto, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram no fim do capítulo 5 de Berachos que, a respeito de Eden, está dito: "Olho algum viu"; e, para que não digas que o Jardim é Eden, a Escritura ensina: "E um rio sai de Eden para regar o Jardim."

והיינו משום שאין ההמשכה בגי' [בגן עדן] רק באמצעות האותיות דחי' נהר הנ"ל שהאותיות הם מעלימים כו'

Isso se deve ao fato de que a emanção para o Gan Eden ocorre somente por intermédio das letras do nível do "rio" mencionado acima, e as letras ocultam etc.,

והגילוי הוא רק הארה בעלמא אבל ע"י והניף ידו על הנהר כו' יבואו לגילוי בחי' עדן ממש

e a revelação é apenas um mero raio. Mas, por meio de "Ele agitará a mão sobre o rio" etc., elas chegarão à revelação do próprio nível de Eden.

וזהו פי' אראנו נפלאות אראנו דייקא בבחי' ראי' ממש שלמעלה מבחי' שמיעה והבנה שהיא ע"י אותיות לכן אינו דומה כלל שמיעה לראיה.

Este é o significado de “Eu lhe mostrarei maravilhas”: “Eu lhe mostrarei” especificamente, no nível da visão real, que está acima do nível da audição e do entendimento, que se dão por meio das letras. Portanto, a audição não se compara de modo algum à visão.

11 וענין ראי' זו בבחי' חכמה עצמה ממש יוכן ע"ד מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ק"ש [קריאת שמע] שעל המטה פ"א

Esta visão, no próprio nível de Chochmá, será compreendida à luz do que está escrito em Pri Etz Chaim, Shaar Kriat Shemá she'al hamitá, capítulo 1,

גבי האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] שבשעת השינה ביום השבת שמע בשיבה של מעלה בפ' בלק ובלעם דברים נפלאים מה שלא יכול לפרשם בשמונים שנים רצופים.

a respeito do Arizal, de abençoada memória: enquanto dormia durante o dia de Shabat, ouviu, na Academia Celestial, acerca da porção de Balak e Bilam, coisas maravilhosas que não poderia explicar em oitenta anos consecutivos.

וזה תמוה לכאורה איך יכול לתפוס במחשבתו בשעה א' מה שצריך לומר בדבור פ' שנה עם היות
À primeira vista, isso causa espanto: como poderia ele apreender em seu pensamento, numa hora, aquilo que precisaria de oitenta anos para ser dito em palavras? Mesmo admitindo

שהאותיות המחשבה נק' אתוון רכרבין לפי שבמחשבה משיג כמעט זמן מה שצריך ע"י בדבור זמן רב
ועיין בזח"ב [בוהר חלק ב'] תרומה דקל"ב א'

que as letras do pensamento são chamadas “letras grandes” (atvan ravrehan), pois no pensamento se apreende em pouco tempo o que exige muito tempo na fala; veja também o Zohar, Parte II, Terumá, fólho 132a

(שלכך בשבת אומרים א"ב [אל"ף ב"ת] אל אדון כו' שכל אות יש בו ד' או ה' תיבות כו' לפי שא"ב [שא"ל"ף]
ב"ת] זה הוא מבחי' אתוון רכרבין כו' דהיינו מחשבה כו')

(por isso, em Shabat, recitamos o alef-bet de “Kel Adon” etc., no qual cada letra tem quatro ou cinco palavras etc., pois esse alef-bet pertence ao nível das “letras grandes” etc., isto é, ao pensamento etc.);

מ"מ היינו שמשיג במחשבה ברבע שעה מה שצריך לדבר שעה או שתיים. אבל ששיג במחשבה בשעה א' מה שצריך לומר ס' או פ' שנה זהו נמנע.

todavia, isso significa que no pensamento se apreende em quinze minutos o que levaria uma ou duas horas para dizer. Mas apreender em pensamento, numa hora, aquilo que levaria sessenta ou oitenta anos para dizer é impossível.

אבל הענין הוא שהשגתו היה בבחי' ראייה דהיינו ראיית עצמיות החכמה ולא כמו שמתלבשת בכינה והשגה בבחי' אותיות והיא למעלה מעלה מבחי' השכל

A explicação, porém, é que sua apreensão se deu no nível da visão, isto é, da visão da própria essência de Chochmá, e não tal como ela se reveste em Biná e na compreensão, sob a forma de letras. Isso está muito, muito acima do nível do intelecto

כמו שמלובש בהשגה ואותיות עד שיתכן שמה שמשיג בבחי' ראיית החכמה בשעה ושתיים כשירצה להלבישה באותיות יצטרך ע"ז זמן ס' או פ' שנה וכענין השתלשלות הזמן מלמעלה מהזמן דאלף שנה בעיניך כיום אתמול כו'

tal como ele se reveste na compreensão e nas letras; a ponto de ser possível que aquilo que se apreende pelo nível da visão de Chochmá em uma ou duas horas exija sessenta ou oitenta anos para ser revestido em letras. É como a descida do tempo a partir do que está acima do tempo, [como em] “Pois mil anos, aos Teus olhos, são como o dia de ontem” etc.

ועד"ז ביקש משה אעברה נא ואראה את הארץ כי במשה כתיב וירא ראשית לו ורצה משה להמשיך בחינה זו בכנ"י [בכנסת ישראל] שנקראת ארץ חפץ ולא פעל

Da mesma maneira, Moshe pediu: “Deixa-me atravessar, por favor, e ver a terra”, pois sobre Moshe está escrito: “E ele viu a primeira [porção] para si”; e Moshe queria atrair esse nível para a Comunidade de Israel (Knesset Yisrael), que é chamada “uma terra de deleite”, mas não conseguiu.

ולכן נאמר ועתה ישראל שמע כו' כ"א לעתיד יהיה גילוי בחי' זו בכנס"י [בכנסת ישראל] ע"י משיח

Por isso está dito: “E agora, Israel, ouve”, etc.; mas somente no Futuro haverá a revelação desse nível na Comunidade de Israel, por meio de Mashiach.

(וע' בזח"ג [בוהר חלק ג] ואתחנן דר"ס ע"ב ע"פ אתה החלות כו' ועמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ והניף הכהן אותם על לחם הביכורים בסופו) ועל דרך גילוי זה הוא שיהיה גילוי טעמי המצות לע"ל [לעתיד לבוא]

(E veja o Zohar, Parte III, Va'eschanan, fólíio 260b, sobre o versículo "Começaste", etc.; e veja também o que está escrito a respeito disso na explicação do versículo "E o kohen os moverá junto com o pão dos primeiros frutos", no final). E é segundo essa modalidade de revelação que haverá, no Tempo Vindouro, a revelação das razões das mitsvot.

ולכן נאמר ע"ז עין לא ראתה כו' יעשה למחכה לו וע' זהר פ' ואתחנן דף רס"ז ע"ב יעשה מאן כו' Por isso se diz a respeito disso: "Olho algum viu", etc., "[o que] Ele fará por aquele que O espera". E veja o Zohar, Parshas Va'eschanan, fólíio 267b: "'Ele fará': quem?", etc.

וזה הוא שילמוד משיח. וע"ז נאמר הנה ישכיל עבדי כו' שיש בבחי' זו ג"כ עליות לאין קץ כו': E isso é o que Mashiach ensinará. E a respeito disso está dito: "Eis que Meu servo será sábio", etc., pois também nesse nível há ascensões sem fim, etc.

12 ג ומעתה יובן ג"כ מה שנאמר והכהו לשבעה נחלים כנגד ג' אבות וד' אמהות. כי

3. Com isso também se compreenderá o que está dito: "E Ele o dividirá em sete riachos", correspondentes aos três Patriarcas e às quatro Matriarcas. Pois

הנה הי"ב שבטים הם כבריאה ונק' מרכבתא תתאה. אבל האבות הן הן המרכבה היינו מרכבתא עילאה דאצי" והיינו שהם חג"ת [חסד גבורה תפארת] דאצי"

as doze tribos estão em Beriá e são chamadas de "a carruagem inferior" (merkavta tataá). Mas "os Patriarcas são eles próprios a carruagem", isto é, a carruagem superior (merkavta ilaá) de Atsilut; ou seja, eles são Chessed, Guevurá e Tiféret de Atsilut

(וכמ"ש במ"א בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה כו'. ע"ש. וכן האמהות הם באצי". ועמ"ש ע"פ וישכם לכן בענין האבות והשבטים ובפ' במדבר סד"ה וידבר כו' שאו כו' למשפחותם לבית אבותם ע"ש).

(como é explicado em outro lugar, no maamar que começa com "O significado de 'os Patriarcas são eles próprios a carruagem'", etc.; veja lá. E igualmente as Matriarcas estão em Atsilut. E veja o que está escrito sobre o versículo "E Lavan se levantou cedo", a respeito dos Patriarcas e das tribos; e em Parshat Bamidbar, no final do maamar que começa com "E [D'us] falou", etc., "Façam a contagem", etc., "segundo suas famílias, segundo a casa de seus pais"; veja lá.)

והנה כמו שהשבטים עם היות שהן עצמן בבריאה עכ"ז [עם כל זה] יש להן שרש ומקור באצילות שלמעלה מהבריאה. אלא דשם הוא רק שרשן ומקורן לבד.

Ora, assim como as tribos, embora elas próprias estejam em Beriá, têm, não obstante, uma raiz e uma fonte em Atsilut, que está acima de Beriá — só que ali se encontram apenas sua raiz e sua fonte,

אבל הן עצמן בבריאה וכמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא ואח"כ אתה בראתה יש מאין ואין ערוך הבריאה לגבי אצי

elas próprias, porém, estão em Beriá, como na afirmação: “A alma que colocaste em mim é pura”; e depois, “Tu a criaste”, como algo a partir do nada (yesh me’ayin), e a criação não tem comparação com Atsilut;

ולכן כדי שיתחברו הן עצמן עם שרשן ממש שיהיה גילוי האצי ממש בהם זהו דייקא ע"י קי"ס [קריעת ים סוף] ולכן נקרע לי"ב גזרים כנ"ל.

portanto, para que elas próprias se unam à sua verdadeira raiz, de modo que a própria revelação de Atsilut se manifeste nelas, isso ocorre especificamente por meio da abertura do Mar dos Juncos; por isso ele se abriu em doze partes, como mencionado acima.

וכך הוא בענין האבות שהן עצמן בז"ת [בז' תחתונות] דאצילות אבל שרשן ומקורן כתיב בעבר הנהר ישבו אבותיכם כו' כי ז"א בעתיקא אחיד ותליא (ועמ"ש בביאור ע"פ אם בחקתי תלכו).

Assim também é com os Patriarcas: eles próprios estão nas sete [Sefirot] inferiores de Atsilut, mas, quanto à sua raiz e fonte, está escrito: “Além do rio habitaram vossos pais”, etc.; pois Zeir Anpin está ligado a Atiká e depende dela (e veja o que está escrito na explicação do versículo “Se caminhardes em Meus estatutos”).

אלא דהיינו ששרשן משם אבל מ"מ הן עצמן בז"ת [בז' תחתונות] דאצי. ועמ"ש בביאור ע"פ שימני כחותם בענין רצועות דתפילין דהלמ"מ [דהלכה למשה מסיני] שיהיו שחורות דייקא ע"ש.

Apenas, isso significa que sua raiz provém dali; ainda assim, eles próprios estão nas sete [Sefirot] inferiores de Atsilut. E veja o que está escrito na explicação do versículo “Põe-me como um selo”, a respeito das correias dos tefilin, que, por uma lei transmitida a Moshe no Sinai, devem ser especificamente pretas; veja lá.

אכן לעתיד ע"י והניף ידו על הנהר כו' אזי יתעלו האבות והאמהות להיות בהן הגילוי שלמעלה מאצי' כחי בעבר הנהר כו' והיינו בחי' ז"ת [ז' תחתונות] דע"י [דעתיק יומין].

Contudo, no Futuro, por meio de "E Ele agitará Sua mão sobre o rio", etc., os Patriarcas e as Matriarcas serão elevados, de modo que neles haverá a revelação que está acima de Atsilut, o nível de "além do rio", etc.; isto é, o nível das sete [Sefirot] inferiores de Atik Yomin.

ולכן והכהו לז' נחלים שגם כל ישראל יקבלו הגילוי זה ע"י האבות ואמהות כו' (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ בהעלותך את הנרות כו' יאירו שבעת הנרות ובד"ה ראיתי והנה מנורת זהב כולה).

E, portanto, "E Ele o golpeará em sete riachos": também todo Israel receberá essa revelação por meio dos Patriarcas e das Matriarcas, etc. (e veja o que está escrito a esse respeito na explicação do versículo "Quando elevares as lâmpadas", etc., "as sete lâmpadas iluminarão", e no discurso que começa "Vi, e eis um candelabro todo de ouro").

ועמ"ש בפי' וישלח ע"פ ויעבר את מעבר יבק כו' ע"ש) והנה ע"י יוכל להיות אח"כ התגלות פנימית התורה טעמי תורה שהוא התגלות מוחא סתימאה.

E veja o que está escrito na Parashá Vayishlach, sobre o versículo "E ele atravessou o vau do Yabbok", etc.; veja lá.) Ora, por meio disso poderá ocorrer, posteriormente, a revelação da dimensão interior da Torá, os motivos da Torá, que é a revelação de Mocha Stima'ah (o cérebro oculto).

משא"כ תורה הנגלית היא מחב"ד [מחכמה בינה ודעת] דז"א. (ועמ"ש סד"ה אני ה' אלקיכם דפי' ציצית בענין בתורת ה' חפצו ובתורתו כו' ע"ש).

Ao passo que a Torá revelada provém de Chochmá, Biná e Daat de Zeir Anpin. (E veja o que está escrito no final do discurso que começa "Eu sou D'us, seu D'us", da seção de tsitsit, a respeito de "seu desejo está na Torá de D'us, e em sua Torá", etc.; veja lá.)

ולכן כדי להיות גילוי זה צ"ל ע"י שיעברו ביבשה את הנהר הנ"ל ואז יתגלה מה שלמעלה מאצי' דהיינו מו"ס [מוחא סתימאה] בבי"ע ממש.

Portanto, para que essa revelação ocorra, é necessário que se atravesse em terra seca o rio mencionado acima; então, o que está acima de Atsilut, isto é, Mocha Stima'ah, será revelado nos próprios mundos de Beriá, Yetsirá e Assiá.

ועמ"ש מענין גילוי זה בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים הנ"ל ובביאור ע"פ כי על כל כבוד חופה.

E veja o que está escrito a respeito dessa revelação na explicação do versículo “Pois assim como os novos céus”, mencionado acima, e na explicação do versículo “Pois sobre toda a glória haverá um dossel”.

13 ויש לומר ג"כ ע"פ מ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' בראשית דף ד' סע"ב [סוף עמוד ב] וז"ל [וזה לשוננו] נודע כי פרדס מתקן אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] סוד מתקן אצילות פשט רמז דרוש מתקן בי"ע כו'

Também se pode explicar [isso] de acordo com o que escreveu o Ramaz em Parashat Bereshit, fólho 4, fim do lado b; estas são suas palavras: “É sabido que PaRDeS retifica Atsilut, Beriá, Yetsirá e Assiá: sod (o segredo) retifica Atsilut; peshat, remez e derush (o sentido simples, a alusão e a exposição) retificam Beriá, Yetsirá e Assiá”, etc.,

שהם עולם הפירוד כו' עכ"ל [עד כאן לשוננו] ופ"י מתקן בי"ע שלא יהיו בבחי' פירוד אלא שיהיו ג"כ בבחינת ביטול כמו באצילות.

“que são o mundo da separação”, etc.; fim da citação. E o significado de “retifica Beriá, Yetsirá e Assiá” é que não estejam num estado de separação, mas que também estejam num estado de auto-anulação (bitul), como em Atsilut.

וגילוי תיקון זה יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] ע"י מעשינו עכשיו שאז כל בי"ע יתכלל בתוך האצ"י (כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' ואתחנן שם)

E a revelação dessa retificação ocorrerá no Tempo Vindouro, por meio de nossos atos de agora; pois então toda Beriá, Yetsirá e Assiá estará incluída em Atsilut (como o Ramaz escreve em Parashat Vaetchanan, ali).

וזהו ענין ונהר יוצא מעדן להשקות את הג"ן סדרים דאורייתא ומשם יפרד. פ"י יפרד שזהו תיקון לעולם הפירוד.

E este é o significado de “E um rio sai do Éden para regar o Jardim (haGaN)”: as cinquenta e três (GaN) porções (sedarim) da Torá; “e de lá se divide (yipared)”. O significado de “se divide” é que isso constitui uma retificação para o mundo da separação.

והיינו ע"י פר"ד פשט רמז דרוש שהם בי"ע שבאצילות הנמשכים מבחי' נהר הנ"ל והו"ע [והוא ענין] התורה שנאמר בה ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] בביאור ע"פ ולא תשבית מלח כו' ע"ש.

Isto é, por meio de PaRaD, peshat, remez e derush, que são Beríá, Yetsirá e Assiá dentro de Atsilut, emanadas do nível do "rio" mencionado acima; e este é o assunto da Torá, a respeito da qual foi dito: "Por Minha glória Eu a criei, Eu a formei, também Eu a fiz", como explicado acima na explicação do versículo "E não deixarás de oferecer o sal", etc.; veja ali.

אך ענין תיקון עולם האצ"י היינו שיאיר בו גילוי אור א"ס ב"ה מפנימיות עתיק זהו ע"י פנימית התורה הנק' סוד הוי' ליראיו

Mas a retificação do Mundo de Atsilut consiste em que nele brilhe a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, proveniente da dimensão interior de Atik; isso se dá por meio da dimensão interior da Torá, chamada "o segredo de D'us é para os que O temem".

ועל תיקון זה נאמר והניף ידו על הנהר שהרי בבחי' ונהר יוצא נאמר ומשם יפרד שהוא מקור דבי"ע ותיקונם,

E a respeito dessa retificação foi dito: "E Ele moverá Sua mão sobre o rio"; pois, sobre o nível de "E um rio sai", foi dito: "e de lá se divide", que é a fonte de Beríá, Yetsirá e Assiá e de sua retificação;

אבל תיקון האצילות הוא ע"י בחי' שלמעלה מהנהר הנ"ל וזהו והכהו לשבעה נחלים ע"ד ונחל עדניך תשקם גילוי בחי' עדן עצמו כו' והיינו כי הנהר זהו מחשבה

mas a retificação de Atsilut se dá por meio de um nível acima do rio mencionado acima. E isto é "E Ele o golpeará, transformando-o em sete correntes", à maneira de "E do curso de Tuas delícias (adanecha) Tu lhes darás de beber": a revelação do próprio nível de Éden, etc. Isto é, o rio é o pensamento,

והנה מודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] הם בי"ע וכמ"ש בד"ה שובה ישראל עד ויש מודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] באצ"י והן בי"ע שבאצילות.

E pensamento, fala e ação são Beríá, Yetsirá e Assiá, como é explicado no discurso que começa com "Retorna, ó Israel, até"; e há pensamento, fala e ação em Atsilut, que são a Beríá, a Yetsirá e a Assiá dentro de Atsilut.

14 ויש עוד בחי' מאד עמקו מחשבותיך כו' הי ינו מודומ"ע [מחשבה דבור ומעשה] שלמעלה מהשכל ועד"י יובן ענין גילוי בחי' שלמעלה מהנהר כו'

E há ainda outro nível: “Teus pensamentos são muito profundos”, etc., isto é, pensamento, fala e ação que estão acima do intelecto. E, da mesma forma, será compreendida a revelação do nível que está acima do rio, etc.

ופי' בעים רוחו יש לפרש ע"פ משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ ורוח אלקים מרחפת על פני המים זהו רוחו של מלך המשיח המד"א [היך מה דאת אמר] ונחה עליו רוח הוי' (ברכות בראשית פ' ב' ור"פ תזריע)

E o significado de “com a força de Seu vento (rucho)” pode ser explicado de acordo com o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória, sobre o versículo “E o espírito (ruach) de D'us pairava sobre a face das águas”: este é o espírito do Rei Mashiach, conforme está dito: “E o espírito de D'us repousará sobre ele” ([Midrash] Rabbah, Bereishit, seção 2, e no início de Tazria).

והנה במשה נאמר מן המים משיתיהו והוא מבחי' מים עליונים שמשם המשכות התורה הנגלות לנו כמים שיורדים מגבוה לנמוך

Ora, a respeito de Moshe está dito: “Pois eu o tirei da água”; ele é do nível das águas superiores, de onde provêm os influxos da Torá que nos é revelada, como a água que desce de um lugar alto para um lugar baixo.

אך פנימיות התורה זהו בחי' ורוח אלקי' מרחפת ע"פ המים למעלה מבחי' מים כו' ועז"נ [ועל זה נאמר] והניף ידו על הנהר שהוא בחי' מים בעים רוחו מה שלמעלה מבחי' המים ועי"ז והכהו כו'

Mas a dimensão interior da Torá corresponde ao nível de “E o espírito de D'us pairava sobre a face das águas”, acima do nível da água, etc. E a respeito disso está dito: “Ele moverá Sua mão sobre o rio”, que corresponde ao nível da água, “com a força de Seu vento (rucho)” — aquilo que está acima do nível da água; e, por meio disso, “Ele o golpeará”, etc.

וזהו נמשך ע"י התשובה שהיא ג"כ בחי' והרוח תשוב אל האלקים כמ"ש ע"פ האזינו השמים כו' ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח להיות והניף כו' בעים רוחו כו':

E isso é atraído por meio da teshuvá (retorno), que também corresponde ao nível de “E o espírito retornará a D'us”, conforme está escrito a respeito do versículo “Escutai, ó céus”, etc.; e “um espírito traz um espírito e atrai um espírito”, para que se realize “Ele moverá”, etc., “com a força de Seu vento”, etc.

15 ד ולתוספת ביאור שייכות ענין והכהו לשבעה נחלים דייקא לגילוי פנימית התורה שיהיה לעתיד הענין עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בד"ה וישכם לכן הנ"ל שמדתו של יעקב אבינו ע"ה [עליו השלום] היא בחי' הרחמים העליונים תפארת דאצי'

4. Para explicar mais detalhadamente a relação entre “E Ele a golpeará em sete riachos” e, especificamente, a revelação da dimensão interior da Torá que ocorrerá no Futuro: a explicação segue o que está escrito no discurso que começa com “E Lavan levantou-se de manhã cedo”, mencionado acima: o atributo de Yaakov, nosso pai, que sua memória seja uma bênção, é o nível da compaixão suprema, Tiféret (beleza) de Atsilut;

והיינו שאפי' [שאפילו] על כל העולמות עליונים שייך ונופל בחי' רחמנות כו' ומדרגת השבטים יוצאי ירך יעקב הם במדרגה שלמטה ממנו

isto é, mesmo em relação a todos os mundos superiores, a compaixão se aplica e é pertinente, etc. E o grau das tribos, “aqueles que saíram dos lombos de Yaakov”, é um grau inferior ao dele;

דהיינו לעורר רחמים רבים על ניצוץ אלקות השורה בנפשו איך שירדה פלאים כו' כי הרחמנות הוא לפי ערך הדעת כו' (ועמ"ש סד"ה את הכבש אחד תעשה בבוקר וגו').

isto é, despertar grande compaixão pela centelha de divindade que habita na própria alma, considerando como ela desceu de modo tão extraordinário, etc.; pois a compaixão corresponde à medida do conhecimento (Daat), etc. (E veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “Oferecerás um cordeiro pela manhã”, etc.)

ומזה יובן למה קי"ס [קריעת ים סוף] היה לייב גזרים לייב שבטים כי עכשיו שייך רחמנות של השבטים על ירידת הנשמה בגוף כו'

Com isso, compreender-se-á por que a abertura do Mar de Juncos ocorreu em doze partes, para as doze tribos: porque, agora, aplica-se a compaixão das tribos pela descida da alma ao corpo, etc.,

שבועולם העשייה ההעלם וההסתר הרבה מאד משא"כ בעולמות עליונים וכנודע מענין אף עשיתיו כו' אבל לעתיד שיזדכך עולם העשייה ונגלה כבוד ה' שיהיה הגילוי בעשייה

pois no Mundo de Assiá (Ação) a ocultação e o encobrimento são muito grandes, ao contrário do que ocorre nos mundos superiores, como se sabe pelo assunto de “Também a fiz”, etc. Mas, no Futuro, quando o Mundo de Assiá for refinado e “a glória de D'us será revelada”, de modo que a revelação em Assiá seja

כמו למעלה אי"כ אז לא שייך הרחמנות זו על הירידה בעשייה יותר מהבריאה כ"א הרחמנות של האבות עצמן שאפילו על עולמות העליונים שייך ונופל בחיי רחמנות כו'

como [é] acima, então já não se aplicará essa compaixão pela descida a Assiá mais do que pela descida a Beriá; antes, [haverá] a compaixão dos próprios Patriarcas, pois mesmo em relação aos mundos superiores a compaixão se aplica e é pertinente, etc.

והנה כמו שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] של רחמנות השבטים ממשיכים אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] רחמים שלמעלה יותר דהיינו רחמים של האבות עצמן

Ora, assim como, por meio do despertar de baixo da compaixão das tribos, atrai-se um despertar do alto de uma compaixão ainda mais elevada, isto é, a compaixão dos próprios Patriarcas,

כמו למשל השבט של אילן שכופפין אותו שאזי נמשך עי"ז גם כל האילן עצמו ועי"ז נמשך גילוי אלקות ע"י התורה ומצות והוא המשכה שע"י התורה שלפנינו המשכת חכמה עילאה כו'

como, por exemplo, o ramo (shevet) de uma árvore que se curva para baixo; com isso, a própria árvore inteira é também puxada. E por meio disso, a revelação da divindade é atraída pela Torá e pelas mitsvot. Esta é a atração que ocorre por meio da Torá que temos diante de nós: a atração da Chochmá suprema (Chochmá Ilaá), etc.,

וכמ"ש במ"א סד"ה מי מנה עפר יעקב שלהיות המשכת התורה הוא ע"י בחי' רחמים דיעקב וכדלקמן כך לע"ל [לעיתיד לבוא] ע"י גילוי הרחמנות של האבות עצמן

E como é explicado em outro lugar, no final do discurso que começa com "Quem contou o pó de Yaakov", a transmissão da Torá se dá por meio do nível da compaixão de Yaakov, como [será explicado] adiante; assim também, no Tempo Vindouro, por meio da revelação da compaixão dos próprios Patriarcas

בכל נש"י [נשמות ישראל] ימשיכו עי"ז אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מבחי' רחמים גדולים דא"א שלמעלה גם מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דאצי' וכמ"ש וברחמים גדולים אקבצך וכתוב וחסדי מאתך לא ימוש וחסדי דייקא כו'

em todas as almas de Israel, eles atrairão, por meio disso, um despertar do alto do nível da grande compaixão de Arich Anpin, que está acima até mesmo de Chessed, Guevurá e Tiféret de Atsilut; como está escrito: "E com grande compaixão Eu te reunirei"; e está escrito: "Mas Minha bondade não se afastará de ti" — "Minha bondade" especificamente, etc.

ועי"ז יומשך התגלות פנימית התורה שהיא בחי' מו"ס [מוחא סתימאה] שלמעלה מחכמה דאצילות כו' ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] מה שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עץ הדעת חטה היתה.

E, por meio disso, será atraída a revelação da dimensão interior da Torá, que é o nível de Mocha Stima'ah, acima da Chochmá de Atsilut, etc. E, com base nisso, pode-se explicar o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “A Árvore do Conhecimento era trigo.”

16 וקשה דבמ"א מבואר דחטה היינו כ"ב אותיות התורה. ואיך נק' עץ הדעת. אך הענין כמבואר במ"א בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע דהתשב"כ [דהתורה שבכתב] היא עץ חיים ותשבע"פ [ותורה שבעל פה] נק' בזהר אילנא דטו"ר [דטוב ורע].

Mas isto é difícil, pois em outro lugar se explica que “trigo” (chitá) são as vinte e duas letras da Torá; então, como pode ser chamado de Árvore do Conhecimento? A explicação, porém, é como se esclarece em outro lugar, no maamar que começa “Na ocasião em que Israel antepôs ‘faremos’ a ‘ouviremos’”: a Torá Escrita é a Árvore da Vida, enquanto a Torá Oral é chamada no Zohar de “árvore do bem e do mal”.

ולא שהיא ח"ו [חס ושלום] עץ הדעת טו"ר [טוב ורע]. כי תשבע"פ [תורה שבעל פה] היא מלי דאצילות דאיהו וגרמוהי חד.

Não que ela seja, D'us não o permita, a Árvore do Conhecimento do bem e do mal, pois a Torá Oral é Malchut de Atsilut, na qual “Ele e Seus recipientes” são um.

אלא ר"ל [רוצה לומר] שמתלבשת לברר עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] שהיא קליפת נוגה וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] באריכות באג"ה [באגרת הקודש] בד"ה ברע"מ [ברעיא מהימנא] פ' נשא והמשכילים יזהירו כו'.

O sentido, antes, é que ela se reveste para refinar a Árvore do Conhecimento do bem e do mal, que é a kelipá nogá (a casca luminosa), conforme se explica extensamente em Iggeres HaKodesh, na carta que começa “No Raaya Mehemna, Parshas Naso: ‘E os sábios brilharão’”, etc.

והנה גם בתשב"כ [בתורה שבכתב] כתיב בשברי לכם מטה לחם. מטה לחם הוא עץ חיים ובשכירת לוחות ראשונות נשתלשלה ונתלבשה בדברים גשמיים כו'

Ora, também a respeito da Torá Escrita está escrito: “Quando Eu quebrar para vós o cajado do pão.” “O cajado do pão” é a Árvore da Vida; com a quebra das primeiras Tábuas, ela desceu e se revestiu de assuntos materiais, etc.

(כמ"ש במ"א ע"פ זה בפי' בחקותי). והיינו שהרי כל התשבע"פ [התורה שבעל פה] מקבל מתשכ"כ [מתורה שכתב] והיא ביאור ופי' התשכ"כ [התורה שכתב].

(conforme explicado em outro lugar sobre este versículo, em Parshas Bechukosai). Isto é, toda a Torá Oral recebe da Torá Escrita, e é sua explicação e comentário.

ולכן אדה"ר [אדם הראשון] לפני החטא היה למעלה מבחינה זו דבירור עה"ד [עץ הדעת] טו"ר [טוב ורע] כמ"ש בספר הגלגולים פי"ט שאדה"ר [שאדם הראשון] לפני החטא היה בחינה זו דמשיח ולמעלה ממדרגת משה [ועמ"ש ע"פ הן האדם היה כאחד ממנו כו']

Portanto, Adam, o primeiro homem, antes do pecado, estava acima deste nível de refinamento da Árvore do Conhecimento do bem e do mal, conforme está escrito em Sefer HaGilgulim, capítulo 19: antes do pecado, Adam encontrava-se no nível de Mashiaich e acima do grau de Moshe (e veja o que está escrito sobre o versículo “Eis que o homem se tornou como um de nós”, etc.).

והנה מדור שלו היה בג"ע [בגן עדן] אשר ונהר יוצא מעדן כו' והיינו להמשיך בחי' עדן עצמו

Ora, sua morada era no Gan Eden, sobre o qual [está escrito]: “E um rio sai do Eden”, etc.; isto é, para fazer descer o nível do próprio Eden;

והוא פנימית התורה שיתגלה לעי"ל [לעתיד לבוא] ע"י משיח אשר זהו למעלה מבחי' אותיות כנ"ל בענין והניף ידו על הנהר כו'. ומכ"ז [ומכל זה] יובן ג"כ ענין תנופת שתי הלחם ע"ג [על גבי] שני הכבשים בחג השבועות.

e este é a dimensão interior da Torá, que será revelada no Futuro Vindouro por meio de Mashiaich e que está acima do nível das letras, conforme [explicado] acima a respeito de “E Ele moverá Sua mão sobre o rio”, etc. De tudo isso também se compreenderá o sentido da ondulação dos dois pães sobre os dois cordeiros na festa de Shavuot.

כי שתי הלחם היינו תשכ"כ [תורה שכתב] ותשבע"פ [ותורה שבעל פה] והכבשים הם בחי' רחמים מדתו של יעקב שע"י המשכת רחמים אלו ממשיכים גילוי התורה

Pois os dois pães são a Torá Escrita e a Torá Oral, e os cordeiros são o nível da compaixão, o atributo de Yaakov; pois, por meio da extensão dessa compaixão, estende-se a revelação da Torá,

שהיא בחי' לחם וכמ"ש ואשא אתכם על כנפי נשרים שהוא בחי' רחמים ועי"ז ואביא אתכם אלי (ועמ"ש ע"פ בהעלותך את הנרות בפ"י וענין היתה לי דמעת לי לחם כו')

que é o nível do pão; como está escrito: “E Eu vos carreguei sobre asas de águias”, que é o nível da compaixão, e, por meio disso, “E vos trouxe a Mim” (e veja o que está escrito sobre o versículo “Quando fizeres subir as lâmpadas”, na explicação do tema “Minhas lágrimas foram meu pão”, etc.).

ואמנם תנופת הלחם והכבשים היינו להעלות התורה שהיא בחי' לחם חטה ולקשרה ולחברה באור א"ס ב"ה בחי' עדן העליון ממש וכן להעלות הרחמים של האבות למקורן ושרשן בחי' רחמים גדולים כו'

Mas a elevação do pão e dos cordeiros consiste em elevar a Torá, que é o nível do pão de trigo, e vinculá-la e uni-la à Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, ao próprio nível do Éden supremo; e, da mesma forma, elevar a compaixão dos Patriarcas à sua fonte e raiz, o nível da grande compaixão, etc.

(ועמ"ש מענין העלאה זו בד"ה זכור ושמור בדבור א' נאמרו. ושם בד"ה בענין האבות הן הן המרכבה) ולכן יש י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן כנגד י"ג מדות הרחמים:

(E veja o que está escrito sobre o tema dessa elevação no discurso que começa com “‘Lembra’ e ‘Guarda’ foram ditos numa só declaração”, e ali, no discurso sobre o tema “Os Patriarcas são eles próprios a carruagem”). E por isso há treze regras (midot) pelas quais a Torá é interpretada, correspondentes aos Treze Atributos (midot) da Compaixão.

17 ה וזהו והחרים ה' את לשון ים מצרים (בישעיה סי' י"א) ופ"י הרד"ק [הרבי דוד קמחי] דהיינו נהר מצרים שהוא הנילוס וכ"כ [וכן כתב] במצודת.

5. E isto é [o significado de] “E D'us destruirá a língua do Mar do Egito” (Isaías, capítulo 11). O Radak explica que se trata do rio do Egito, o Nilo; e assim está escrito no Metzudos.

והוא מ"ש ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. שם האחד פישון ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] הוא נילוס נהר מצרים כו'.

E isto é o que está escrito: “E dali ele se divide e se torna quatro cabeças. O nome de uma é Pishon”; e Rashi explica: “É o Nilo, o rio do Egito”, etc.

וכ"כ [וכן כתב] בזח"א [בזהר חלק א] לך לך פ"א ב' שלכן נאמר כגן ה' כארץ מצרים לפי שלשם נמשך אחד מד' נהרות היוצאים מג"ע [מגן עדן] היינו שם האחד פישון כו'

E assim está escrito no Zohar, Parte I, Lech Lecha, fólíio 81b: é por isso que se diz “Como o jardim de D'us, como a terra do Egito”, pois um dos quatro rios que saem do Gan Éden é levado até lá, a saber: “O nome de uma é Pishon”, etc.

ובפ' חיי שרה דקכ"ה סע"א [סוף עמוד א] כ' [כתב] מאי שם האחד פישון המיוחד מכולם כו' ולפיכך היתה חכמת מצרים יותר מכל העולם כו'

E na Parashá Chayei Sarah, fólíio 125, fim do lado a, está escrito: “O que significa ‘O nome de uma (ha-echad) é Pishon’? A especial (ha-meyuchad) entre todas”, etc.; “e por isso a sabedoria do Egito era maior do que [a de] todo o mundo”, etc.

שהרי גבי שבח דשלמה נאמר ותרב חכמת שלמה כו' ומכל חכמת מצרים (במ"א סי' ה).

Pois, a respeito do louvor de Shlomo, está dito: “E a sabedoria de Shlomo excedeu”, etc., “e toda a sabedoria do Egito” (I Reis, capítulo 5).

והיינו לפי ששרש הנהר הנ"ל נמשך מנהר היוצא מעדן שהוא חו"ב [חכמה וכינה] כו' וזהו שאמרו אית מיא מגדלין חכימין כו' (ועיין ברכות ס"פ בלק יש מעיינותכו' וע' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' חיי שרה שם)

Isso ocorre porque a raiz desse rio é extraída do rio que sai do Éden, que é Chochmá e Biná, etc. E é isto que disseram: “Há águas que tornam sábios”, etc. (e veja [Midrash] Rabá, fim da Parashá Balak, “Há fontes”, etc.; e veja o Ramaz, Parashá Chayei Sarah, lá);

וע' במא"א [במאורי אור] אות ד' סכ"ה ד' נהרות הם או"א [אבא ואימא] זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] פישון באבא לשון פושו וסגו כי רבוי השפע יורד מהחכמה כולם בחכמה עשית כו'.

e veja Me'orei Or, letra dalet, seção 25: “Os quatro rios são Abá e Imá, Zeir Anpin e Nukvá; Pishon está em Abá, da expressão pushu vesagu (cresceram e se multiplicaram), pois a abundância do fluxo desce de Chochmá: ‘Fizeste todos eles com sabedoria’”, etc.

(ועי' [ועיין] מזה בת"ז [בתיקוני זוהר] תיקון נ"ד דצ"א ע"א). אך עכ"ז [עם כל זה] מאחר שנאמר בהם ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים.

(E veja sobre isso o Tikkunei Zohar, tikkun 54, fólíio 91a.) Contudo, apesar disso, uma vez que está dito a respeito deles: “E dali ele se divide e se torna quatro cabeças”,

א"כ הם מקור עולמות הנפרדים וכמ"ש בזח"א [בזהר חלק א] ויצא (קנ"ח א') ומשם יפרד כו' טורי דפרודא כו' וזהו שנקרא לשון ים מצרים פי' מצרים לשון מיצרים וגבולים.

então são a fonte dos mundos separados, como está escrito no Zohar, Parte I, Vayeitzei (fólio 158a): "E dali se divide", etc., "montanhas de separação", etc. Por isso é chamado "a língua do Mar de Mitsráyim": o significado de Mitsráyim deriva da expressão meitzarim (estreitos) e limites,

שהן בחי' בעלי גבול כמו מן הארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה הן בגשמיות והן ברוחניות הוא בחי' מיצר וגבול כו' וע"כ נק' ומשם יפרד להיות נראה ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] כו'

pois eles são o nível daquilo que tem limites, como em "da terra ao firmamento, a distância é uma jornada de quinhentos anos"; tanto no âmbito físico quanto no espiritual, trata-se do nível de um estreito e de um limite, etc. Por isso é chamado "E dali se divide": para aparecer como algo (yesh) e como uma coisa independente, etc.;

דהיינו שהם מקור השפע להתהוות ב"ע כו' כי הם מקבלים מבחי' הדבור והדבור באדם יוצא לחוץ להיות בבחי' דבר נפרד ממנו.

isto é, eles são a fonte do fluxo que dá origem a Beríá, Yetsirá e Assiá, etc. Pois recebem do nível da fala, e a fala de uma pessoa sai para fora, tornando-se uma coisa separada dela.

18 והגם כי למעלה אין שייך דבר שחוץ ממנו ית' היינו קמ"י [קמיה] ית' אבל לגבי הברואים יש צמצומים רבים עד כאלו הן בבחי' דבר נפרד כו'

E embora, no Alto, não haja nada fora Dele, bendito seja, isso é [tal como as coisas são] diante Dele, bendito seja; mas, em relação aos seres criados, há muitas contrações (tsimtsumim), até que é como se fossem coisas separadas etc.

ועמ"ש בד"ה וספרתם לכם בענין פי' וכנפיהם פרודות כו' דחיות המרכבה כו' לפי שנמשכים מארבעה מוצאות הדבור כו'.

E veja o que está escrito no discurso que começa com "E contareis para vós", sobre o significado de "E suas asas eram separadas (perudot)" etc., dito a respeito dos chayot (seres vivos) da carruagem etc., pois eles se originam das quatro articulações (motsaot) da fala etc.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] שנא' [שנאמר] ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר (בישעיה ס"י מ)

Mas, no Tempo Vindouro, como está dito: "E a glória de D'us será revelada, e toda carne verá conjuntamente que a boca de D'us falou" (Isaías, capítulo 40)

(ועיין מזה ברכות פ' ויקרא פ"א זח"ב [זהר חלק ב'] ס"פ משפטים קכ"ו א' ובת"א [ובתורה אור] פ' לך לך בד"ה ולא יקרא עוד שמך אברם)

(E veja sobre isso [Midrash] Rabá, Parashat Vayikrá, seção 1; Zohar, Parte II, fim de Parashat Mishpatim, fólho 126a; e Torah Ohr, Parashat Lech Lechá, no discurso que começa com “E teu nome não será mais chamado Avram”),

דהיינו שיהי' [שיהיה] גילוי בחי' הדבור עליון כמו שהוא אצלו ית' שאין הדבור היוצא ממנו בבחי' דבר נפרד כמו דבור האדם

isto é, haverá uma revelação do nível da fala superior tal como ela é Nele, bendito seja, na qual a fala que emana Dele não é algo separado, como a fala de um ser humano,

אלא מיוחד בתכלית היחוד במהותו ועצמותו ית' גם אחר שיצא דבורו ית' אל הפועל בבריאת העולמות כמו שהיה מיוחד עמו קודם בריאת העולמות כו' (כמ"ש בס' ש"ב [של בינונים] פכ"א).

mas está unida em união absoluta à Sua essência e ao Seu ser, bendito seja, mesmo depois que Sua fala, bendito seja, se concretizou na criação dos mundos, assim como estava unida a Ele antes da criação dos mundos etc. (como está escrito em Sefer Shel Beinonim [o Tanya], capítulo 21).

וזהו פי' וראו כו' כי פי ה' דבר כל' [כלומר] שיהי' [שיהיה] התגלות הדבור עליון כמו שהוא בבחי' פי הוי' ממש ששם הדבור מיוחד במהותו ועצמותו ית' כך יהי' [יהיה] גילוי זה למטה וראו כל בשר יחדו גילוי זה.

E este é o significado de “E [toda carne] verá” etc., “que a boca de D'us falou”: isto é, haverá uma revelação da fala superior tal como ela é no nível da própria “boca de Havayá”, onde a fala está unida à Sua essência e ao Seu ser, bendito seja; assim será essa revelação aqui embaixo, e “toda carne verá conjuntamente” essa revelação.

ועי"ז יהיה גלוי אחדותו ית' שבעולם האצי" גם למטה בעשייה כמ"ש ביום ההוא יהי' [יהיה] הוי' אחד ושמו אחד

E por meio disso será revelada também aqui embaixo, em Assiá, a unidade de D'us, bendito seja, que existe no Mundo de Atsilut; como está escrito: “Naquele dia, Havayá será Um e Seu Nome será Um”

(ועמ"ש בזה סדי"ה למנצח על השמינית). לכן אז א"צ [אין צריך / אינו צריך] לבח"י ד' נהרות הנ"ל שהשפע בא מהם בבח"י ומשם יפרד.

(E veja-se o que está escrito sobre isso no fim do discurso que começa com “Ao regente, sobre a Sheminit”). Portanto, naquele tempo não será necessário o nível dos quatro rios mencionados acima, dos quais provém o fluxo na modalidade de “E dali se divide”;

אלא יהי' [יהיה] גילוי והמשכת הנהר היוצא מעדן ממש מה שלמעלה מבח"י ומשם יפרד. וזהו והחרים ה' את לשון ים מצרים ות"י [ותרגום יונתן] ויבש כו'.

mas haverá a revelação e a extensão do próprio rio que sai do Éden, que está acima do nível de “E dali se divide”. E isto é: “D'us destruirá a língua do Mar do Egito”, que o Targum Yonasan [traduz] como “e Ele secará”, etc.

19 ולא עוד אלא והניף ידו על הנהר היינו הנהר היוצא מעדן ממש קודם בח"י ומשם יפרד כו' והכהו לשבעה נחלים וכמ"ל [וכמה שכתוב לעיל].

E não apenas isso, mas “Ele agitará Sua mão sobre o rio”, isto é, sobre o próprio rio que sai do Éden, antes do nível de “e de lá se divide”, etc.; “e o golpeará, transformando-o em sete riachos”, como explicado acima.

אך עוד י"ל [יש לומר] המכוון כי ז' נחלים הם ז"ת [ז' תחתונות] היינו המדות והדבור שבהם ועל ידם נמשך השפע והנהר הוא בינה שלמעלה מהמדות, והוא ענין שער החמשים דבינה שאינו מושג כלל.

Mas pode-se ainda dizer que a intenção é que os sete riachos são as sete Sefirot inferiores, isto é, os atributos emocionais (midot) e a fala que há neles, por meio dos quais o fluxo é atraído para baixo; e o rio é Biná (entendimento), que está acima dos atributos emocionais; e isto é o Portão Cinquenta de Biná, que não é compreendido de modo algum.

20 והמדות והדבור מקבלים משם רק הארה בעלמא כנודע מענין מי ברא אלה כו' ועמ"ש מזה ע"פ אלה פקודי המשכן משכן העדות.

E os atributos emocionais e a fala recebem de lá apenas um mero raio de luz, como se sabe pelo tema de “Quem criou estes”, etc.; e veja o que está escrito a esse respeito sobre o versículo “Estas são as contas do Mishkan, o Mishkan do Testemunho”.

ולע"ל [ולעתיד לבוא] נאמר והכהו לשבעה נחלים היינו שאותו האור המאיר בבחי' הנהר עצמו יומשך ויתגלה בבחי' ז"ת [ז"ת תחתונות] שהם המדות והדבור המאירים ומתגלים כבי"ע כו'

E sobre o Tempo Vindouro está dito: “E Ele o dividirá em sete correntes”; isto é, a própria luz que brilha no nível do próprio rio será atraída para baixo e revelada no nível das sete inferiores [Sefirot], que são os atributos emocionais e a fala, que brilham e se revelam em Beríá, Yetsirá e Assiá, etc.

(ועי' [ועיין] מזה בזח"א [בזהר חלק א] בראשית דנ"ב ע"א). וזהו ענין ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים כו'.

(E veja sobre isso o Zohar, Parte I, Bereishit, fólho 52a.) E este é o significado de “E a terra se encherá do conhecimento de D'us, como as águas cobrem o mar”, etc.

(ועיין עוד מענין והחרים ה' את לשון ים מצרים ברבות ריש קהלת ע"פ הבל הבלים אמר קהלת):

(E veja ainda, sobre o tema de “E D'us destruirá a língua do Mar do Egito”, em [Midrash] Rabbah, no início de Koheles, sobre o versículo “Vaidade das vaidades, disse Koheles”).

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/tzav/12/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak